

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . 200—
četrt leta . . . 100—
za mesec . . . 35—

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Ljubljana knjižnica

Pavšalni franke

Ljubljana.

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarja
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo naročnino s nakaznico.

zaračunajo po
prostoru in sicer
sok ter 55 mm
to: za curki 2 K
očrta dopust.

Uredništvo je v Ljubljani, Františkanska ulica šte. 61,
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znakna. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Konstituanta bo delazmožna.

Beograd, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Potrtost, ki se je pojavila v vladnih krogih po prvih poročilih o zmagah razdirajočih strah, zlasti Radičevcev in komunistov, je sedaj izginila. Končni rezultati so mnogo boljši, kakor se je prvotno mislilo. Uglede član vlade je izjavil danes vašemu dopisniku, da je delazmožnost konstituante boljša kot zagotovljena. Komunisti je ne bodo mogli evirati, tudi če jim pridejo na pomoč Radičevci, kar pa je še zelo dvomljivo.

Sprejem ustave po načrtu sedanje vlade je skoraj zagotovljen. Za glasovanje sta potrebni dve tretjini poslancev, t. j. od 417 poslancev 278. Ker bo načrt sedanje vlade obvezen za vse v njej zastopane stranke, morajo zanj glasovati tako demokrati kakor radikali. Dr. Korosec je sicer na večerajšnji seji ostro protestiral proti sprejetemu kompromisu v vprašanju pokrajinske

avtonomije, ni pa izjavil konsekvence, da bi odstopil. Vsi delci tega bo tudi njegova stranka obvezana, da glasuje za ustavni načrt.

Demokrati in radikali bodo imeli okrog 210 poslancev, Korosec pa skupina 25. K temu pride 45 agrarcev in 25 muslimanov, ki bodo brezdvomno glasovali za ustavo. Zanesljivo pa se lahko računa tudi na socialiste-desničarje, ki jih bo v konstituenti 11 ter na 4 Bunjevce, 2 slovenske nar. socialiste in na 3 izvoznistrankarje. Na ta način bo sestavljena večina, ki ne bo navezana na Radičev skupino. Vendar pa bo vlada poskušala pritegniti tudi tiste, ki so v slučaju sodelovanja odstopila mesto v kabinetu. Po zadnjih poročilih iz vrst Radičevih strank je možno, da pride do sporazuma. Na vsak način pa je delazmožnost konstituante zagotovljena in se vosti o njenem razpustu popolnoma ugasnove.

Ustavo bo izvedla še Vesničeva vlada.

Beograd, 1. dec. (Izvirno poročilo.) V političnih krogih zatrla je, da bi ministrski predsednik Vesnić reventu sicer predložil demisijsko vlado, da pa bo ta akt samo formalen. Kakor je to običajno v parlamentarnih državah o prihodnjih volitvah. Regent bo Vesničevi vladi poveril svojega najvišjega vodje vladne posle tako

dolgo, dokler konstituanta ne sprejme državne ustave. Šele potem se bo sestavila nova vlada. Za sedaj na bo Vesnić svoj kabinet samo v toliko rekonstruiral v kolikor bo to potrebno z ozirom na nove razmere konstituante in na stališča posameznih strank do konstituante.

Radić bo sodeloval v konstituenti.

LDU Zagreb, 1. dec. Listi objavljajo obširna intervju s Radićem glede njegovega postopanja in postopanja njegove stranke v konstituenti. Radić je izjavil: Glede naše stranke in njenega sodelovanja v konstituenti bo odločil glavni odbor, ki se sestane dne 7. decembra. Ko smo se udeležili volitev, smo se pravzaprav postavili na legalna tla. Samo narodu priznavamo pravo revolucije, kadar je pristojen k temu, da jo izvede. Ker smo mi prišli delovati z zakonitimi sredstvi, bomo tudi svoje pristaje odražali od revolucije. Ostali bomo še nadalje republikanci, ker hočemo interpretirati voljo naroda. V na-

črtu ustave morajo biti vse iste institucije, ki dajo državi obliko kmetijske države. — Radić je v daljšem govoru izjavil, da je možno, da se bo njegova stranka v konstituenti marsikaj tudi sporazumela z drugimi strankami. Zastopniki Hrvatske je treba dati dovoljenje, da si izvolijo bana in da namestijo hrvatske uradnike in organizirajo upravo. V Beogradu bi morali vse te sklepe in odločbe potrditi. — Radić je pripravljen na sporazum z drugimi strankami, pa tudi na kompromis je pripravljen, samo če se spoštevajo načela seljaške stranke.

Italijanska vlada nastopi proti D'Annunziu?

Trst, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Listi poročajo obširno o ukrepih Italijanske vlade proti D. Annunziju, čigar čete se vedno pletje po Jugoslaviji, pokrajini in se počelo umakniti z ozemlja, ki pripade po rapalski pogodbi Jugoslaviji. Rimska poročila zatirajo, da je vlada odločena čimprej izvesti določila rapalske pogodbe in nastopiti proti D'Annunziju tudi s silo, če bo to potrebno. Poveljnik vladnih čet general Cavaglia bo razširil med D'Annunzijevimi legijonari proglas, naj se umakajo v meje reške države in opustijo svoj odpor. Razmerje med D' Annunzijevimi aradji in vladnimi regularnimi četami je baje

zelo napeto. Prišlo je že na par mestih do spopadov. Kot prvo nasilno odredbo pripravlja rimska vlada blokado Reke. (Podobnih vestí smo slišali iz Rima, tudi iz uradnih virov že več. Dorač pa se je izkazalo, da so bile te vesti samo običajne italijanske laži in da rimska vlada ne bi ni niti resnega ukrepa ukrenila proti D' Annunziju, ampak za je in ga še izdajajo podpira z orožjem, municijo in živili. Tudi to delstvo je dokaz nesposobnosti in kratkovidnosti naših zastopnikov v Rapalu, ki si niso znali zagotoviti v tem vprašanju nikakršnih garancij od strani Italijanov. Ured.)

Predpogajanja za gospodarsko pogodbo z Italijo.

Curij, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Iz Milana poročajo, da so se začela v Trstu na generalnem komisariatatu predpogajanja za gospodarski sporazum med Jugoslavijo in Italijo. Na razgovorih bodo obravnavali predvsem te-le točke: Direktno železni-

ške zveze, ureditev carinskih vprašanj medsebojne industrijske koncesije, uporaba Italijanskih pristanišč za Jugoslavijo. Na Reki se namerava osnovati velika italijansko-jugoslovanska paroplovna družba.

PROSLAVA NARODNEGA PRAZNIKA V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 1. dec. Današnji narodni praznik je bil v Zagrebu praznovan na svečan način. V mestu je mirovalo vse do 10, kakor na največje praznike. Vsa javna poslopja so bila okrašena in so izvesila državno zastavo. Ob devetih dopoldne je bila v stolni cerkvi svečana služba božja. Ki jo je daroval zagrebski nadškof dr. Aue Uner. Službi božji so prisostvovali ban dr. Lugina, armijski poveljnik general Vasić ter zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Končni tedaj držav in dolozacije posameznih kulturnih društev. Po maši v stolnici so se podali vsi dostojanstveniki v srbsko pravoslavno cerkev, kjer so se letos tako

udeležili božje službe. Obenem so se vršile še zahvalne maše v izraelitski in protestantski cerkvi. Po cerkveni svečanosti, ki so se vse končale s prepevanjem himen, je bilo na Jelačičevem trgu pred poveljnikom armijske oblasti svečano defiliranje vse posadke mesta Zagreba. O polu dvanajstih je bilo v banskem dvorcu svečano sprejemanje. V veliki dvorani je ban pričel zastopnike vojaških, cerkvenih in civilnih oblasti, ki so po vrsti prihajali čestiti k obletnici državnega ujedinjenja. Med sprejemom so na trgu slišale vojaške godbe. Naši so priredile vojaške godbe po masu obhod, igralo so pred stanovanjem armijskega poveljnika.

LIKVIDACIJA LONDONSKEGA PAKTA.

Beograd, 1. dec. (Izvirno poročilo.) K svoičasnemu poročilu, da je zahtevala poslaniška konferenca v Parizu na vprašanje rapalske pogodbe, in predlagala odreditve izvedbe, se poročila sedaj iz uradnih virov, da je bila ta vest netočna. Pač na sta zahtevali pogodbo na vprašanje angleška in francoska vlada, ki smatra, da sta za to npravični vsled svojega londonskega pakta in ki želita, da se to vračanje tudi formalno definitivno reši.

SAVEZNIŠKO HINAVSTVO.

LDU Solit, 1. dec. Danes, na državni praznik, je italijanska vojnoladja ki je stacionirana v tujakim pristanišču, izvesila jugoslovansko zastavo na častnem mestu. Opoldne je ladja oddala 21 strelav v proslavo.

VESNIĆ APELIRA NA PATRIOTIZEM.

LDU Beograd, 1. dec. Ministrski predsednik dr. Vesnić je povabil k sebi zastopnike časopisja in jim je poudaril važnost sedanjega položaja, ki je nastal po volitvah ter jih z ozirom na ta položaj prosil, naj bi delovali na to, da se vsi patriotsko čuti elementi zbere k skupnemu delovanju za državo.

LAŠKI NACIONALISTI PROTI WRANCI OVIM ČETAM V KOTURU.

Milan, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Italijanski listi poročajo, da so se izrekli v Koturu že več oddelki Wranglovih čet. Nacionalistično časopisje nastopa ostro proti nameri francoske vlade napraviti iz Kotora domorsko oporišče za Wrangla, ker bi moglo to oporišče vzoriti služiti Jugoslaviji in tako ogroziti italijanske interese na Jadranu.

OTVORITEV POSVETOVANJ DONAVSKE KOMISIJE.

Dunaj, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Pod predsedstvom admirala Troubridgea so se začela danes posvetovanja donavske komisije. Jugoslavijo zastopajo pooblaščen ministri Hristić ter pomorska častnika Wilian in Domaniko. Romunsko delegacijo vodi general Ponovac, bolgarsko pa generalni ravnatelj železnice Zlatarov.

FRANCOSKI PARLAMENT ZA OBNOVITEV ZVEZE Z VATICANOM.

Pariz, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Francoska zbornica je sprejela današnji seji na živahni debati zakonski načrt o obnovljeni diplomatski zvezi z Vatikanom. Za predlog je glasovalo 397, proti niemu 209 poslancev. Socialistični zastopniki so predlagali naj se k predlogu dostavi resolucija, da odnosi s Francijo svolega zastopnika v Vatikan šele takrat ko se ta opraviči za razžaljenje, vsled katerega so bile svoičas zveze pretrgane. Resolucija je bila z ogromno večino (404 proti 75 glasovom) odklonjena.

MADŽARI NA SISTEMATIČNEM DELU.

Budimpešta, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Na današnji seji madžarskega parlamenta je podal zunanji minister grof Csaky ekspoze o zunanji politiki. Povdarjal je med drugim zlasti, da je smatrati današnje stanje samo kot provizorij. Madžarski narod se mora pripravljati s smotrenim in vztrajnim delom na težke naloge, ki ga čakajo v bodočnosti, na popravilo krivic, ki so mu jih prizadeli sedaj njegovi sovražniki.

Budimpešta, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Na inteliativno madžarskih vladnih krogov so začeli budimpeštanski finančniki in trgovci akcije, da se osnuje močna madžarsko-bolgarsko-turška finančno gospodarska organizacija z glavnim sedežem v Budimpešti ter podružnicama v Soliji in Carigradu.

Roman

KRALJEV VITEZ

za zadnji strani.

Memento.

Izd volitev je ostra obtožba in hkrati obsojda talikomiselnega, da ne rečemo naravnost brezvestnega ravnanja strank, ki so bile na vladi od decembra 1918 do danes. Z ogorčenjem smo sprejemali poročila o brezdelju, o mlačnostnem prepiranju in mešetarjenju vodilnih strank v predstavnih. To ogorčenje si je dalo duška prošle nedelje; njega viden zunanji izraz so mandati vseh obeh strank, ki so vzrasle na bogatih rodovitnih tleh negacije.

Ali se je čuditi, da se maso potegnili za seboj radikala gela socialno-gospodarskega preobrata, podprta ponekod n. pr. pri Radičevih s plemensko-separatističnimi parolami? Nikakor! Kajti od kod naj preprosta ljudska duša pričakuje pomoč, ako se vodilne stranke ves ta čas vodile ljudstvo v vedno večjo druginjo, v vedno večji nered, v težko vojaško službovanje, skratka v vedno slabši položaj. Zato ni čuda, da je obrnilo kraket tako radikalcev in demokratov kot gospodsko-separatističnih zajedničarjev in klerikalcev.

En del razočaranih nezadovoljencev je šel na skrajno levo, hlepeč po fati morganizmi vseh gosel: republika, nič draginje, nič davkov, nič gosposke, nič vojašne in kar je še podobnih parol. Sem spadajo nekje kmetaki socialno - demokrati in komunistični glasovi, dalje hrvatski radičovi uspehi.

NOVA KRIZA MADŽARSKE VLADE.

Budimpešta, 1. dec. (Izvirno poročilo.) Na današnji seji parlamenta je prednel izmenični ministri Koranyy z nekimi gospodarskimi predlogom. Finančni minister je vsled tega podal demisijsko. Celo vlada se je izjavila z njim solidarna in ministrski predsednik Teleky bo podal v parlamentu izjavo, da bo odstopila cela vlada, ako zbernica ne prekluče svojega sklepa in ne da Koranyyja zadostojenja.

AMERIKA. ANGLIJA IN FRANCIA.

LDU Haar, 1. dec. Holandsch Menws Bureau javlja iz Londona: Listi objavljajo noto amerikske vlade, v kateri ta angleški vladi poročuje, da ne misli na to da bi dovolili Angliji in Franciji, da bi dve izrabili veljkansko ozemlje, katero sta v vojni odvzeli svojim sovražnikom, za gospodarski monopol. V obširni noti je tudi posebno zanimiv odstavek v katerem se izjavlja, da je politika Združenih držav, katere se bodo iste tralno držale, da se tuja ozemlja, ki so bila v vojni pridobljena, tako upravljajo, da se bo z vsemi pripadniki vseh narodov ter trgovino enakomerno postopalo.

AMERIKA SPREJEMA PROTEKTORAT NAD ARMENIJO.

LDU Washington, 30. nov. Wilson je ugodil prošnji zveze narodov, ki ga je naprosila za to, naj bi v Armeniji deloval kot posredovalec. Wilson pa je priporočil, da brez pooblastila kongresa ne more razpolagati z oboroženo silo, vendar pa da je pripravljen zastaviti svoj moralni vpliv. Zvezi narodov prepušča, katere sredstva da mu da na razpolago za posredovanje.

RUSKO - POLJSKA MIROVNA POGAJANJA.

LDU Varšava, 30. nov. »Kurjer Poranny« javlja, da je izjavil zunanji minister Sapieha časnikarjem, da bodo pogajanja v Rigi gotovo imela ugoden izid. Sovjetska Rusija gotovo ne bo hotela izzvati nove vome, ker ve da bi s tem popolnoma uničila svoje ozemlje in vojaškem in gospodarskem oziru. Sovjetska Rusija nima sredstev, da bi v velikem štilu začela zorneto vojno s poljsko armado. Minister je izjavil glede vprašanja ljudskega glasovanja v Vilni, da je vlada proti temu, da bi se odredilo ljudsko glasovanje tudi v Grodnu. Z ozirom na vprašanje Odanskega je minister izjavil, da mora poljsko brodivce gotovo imeti svoja oporišče v Odanskem.

Pri treznih in pravednejših elementih si je nezadovoljnost iskala pomoči bolj smoteno, ob večjem součinkovanju pozitivnih smeric. To opazujemo pri narodnih socialistih in pri samostojni kmetijski ter sorodnih težakih strankah Bosne, Hercegovine in Dalmacije, kakor tudi pri prizemljoradniški stranki v Srbiji.

Z ozirom na prosep naše skupne državne bodočnosti je največjega pomena, da se može, ki bodo na državnem krmi, zavedajo, kako važni so ravno prihodnji meseci za nadaljni notranji politični razvoj. Zboljšanje notranjega stanja, odstranitev najnepopularnejših običnih spodik je lahko začetek boljše dobe. Nadaljevanje dosedanje miselnosti pa bi pomenilo, da bomo šli pri prihodnjih volitvah še bolj v ekstrema, da bodo padli tudi oni temelji, ki še pomagajo držati današnji red.

Zadnji čas je, da si vzamemo stranke, ki bodo sestavile novo vlado, izid volitev kot glasen resen memento. Treba je nastopiti drugačno pot, kakor doslej, drugače gremo novarnim časom nasproti.

Pri prihodnjih rednih volitvah nastopijo tudi manjšine Nemci in Madžari; do takrat morajo postati vel konstruktivni elementi res jedro državnega obstoja na ta način, da bodo s svojim pozitivnim delom odzdravili bolni družabni organizem in odstranili ono, kar je v nedeljo guslo ljudi v pretrani radikalizem.

PROTIREVOLUCIONARCI UNIČILI PETROGRAJSKI VODOVOD.

London, 30. nov. (Izvirno poročilo.) Kakor javljajo »Times«, so beli revolucionarci uničili petrogradski vodovod. To je najhujša katastrofa, ki je zadela Petrograd. Artileristi je približno 700 oseb, smrti obsojda pa je izvršenih preko 100.

VELIK POZAR NA DUNAJU.

Dunaj, 30. nov. (Izvirno poročilo.) Dva ob petih je na podstrešju »Stefskaserne« izbruhnil požar. Vojalnice je požar uničil. Škoda je ogromna. Skoraj popolnoma uničen so akti tehnične vojaške in terezijanske akademije. Več ognjegašev je bilo težko ranjenih. Odpočljaj so jih v bolnico.

PROTIDRŽAVNA PROPAGANDA V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 1. dec. Včeraj so v Zagrebu nekateri neznani elementi nabili lepake, na katerih je podpisani »ustavni odbor iz tujine«. Lepaki so polni listih napadov na Srbe in zagotavljajo, da pridejo »braje iz tujine« prav kmalu rešiti Hrvatsko. Verjetno je, da so nabili liste Hortyjevih agentov.

SINFAINOVSKI POBOI ANGLEŠKIH RUDARJEV.

LDU London 1. dec. O zadnjih umorih stražnikov so bile objavljene podrobnosti. 17 redarjev pod vodstvom okrožnega nadzornika Craigha, ki so se z avtomobilom neltali v Cork, je bilo v bližini Corka napadenih. Napadalec je bilo približno 100. Otvorili so nanje močan ogenj iz pušk. Padlo je 15 redarjev, dva pa pogrešajo. Mrtva trupla so napadali opranli in avtomobil sežgali.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

1. decembra.

Valute in devize.

Curij: Berlin 9.22 $\frac{1}{2}$ %, Holandija 195, Newyork 638.25, London 22.29, Pariz 38.85, Milan 23.55, Bruselj 41.10, Kodanj 86.50, Stockholm 123.25, Kristianija 86.50, Madrid 83.40, Buenos Aires 220, Praga 7.75, Zagreb 4.75, Dunaj 1.95.

Praga: Devize, Curij 1318.50, Beograd 239, Zagreb 59.50, Dunaj 16, Budimpešta 16, Varšava 15.25, Solija 102, Pariz 511.50. — Valute, Jugoslovanski dinarji 233, avstrijske krone 16.

Dunaj: Devize, Zagreb 361.75 do 367.75, Milan la Trst 1860—1900, Solija 617.50—627.50, Curij 8000—0, Pariz 3117.50—3157.50, Praga 606.50—612.50, Budimpešta 99.12 $\frac{1}{2}$ —101.12 $\frac{1}{2}$ %, Bukarešta 737.50—752.50, Krakov 97—99. — Valute, Bolgarski levji 617.50—627.50, češkoslovaške krone 615—613, jugoslovanski dinarji 1455—1475.

Jugoslavija, Bolgarija in Grška.

Santa Margherita in volitve, vse to je dalo jugoslovanski javnosti preveč dela, in se zato ni mogla podrobneje nečati s položajem, ki nastane z vrnitvijo grškega kralja Konstantina, za južno Slovanstvo sploh, za nas pa še posebej.

Ne smemo pozabiti sledečih dejstev:

Kralj Konstantin je med vojno držal z Nemci. Po vojni so bili na Grki za Venizelosove zasluge od antante kraljevo plačani na račun Bolgarov s slovansko Tracijo. Sedaj ko se je Grška povečala na račun južnega Slovanstva, se je moral Venizelos umakniti in na prestol se vračata antanti in Slovanom sovražni kralj Konstantin. Drugod so bili prijatelji Nemcev kaznovani. Grki edini so obdarjeni.

Kje je sedaj naše mesto? Ali z Grki, ali na moralno okrevimo Bolgare v njihovih uravničenih aspiracijah na Tracijo? To je važen problem naše zunanje politike. Ne bi smeli pozabiti pri tem, da nas je Grška zapustila v najkritičnejšem trenutku: v jeseni leta 1915, in tako omogočila Bolgarom njihov napad. Na Grškem zavlada sedaj ista struja, ki je vladala leta 1915, dočim je na Bolgarskem položaj popolnoma izmenjen: tam si vsi odgovorni činitelji prizadevajo ustvariti z Jugoslavijo prijateljske stike niti caribrodsko postojanje filij ni od te namere odvrnilo, s čimer so pokazali da nad njihovo dobro voljo ne smemo dvomiti. Pri tem poudarjamo se nam ne bo težko odločiti, ker gre za Slovanstvo, ki ima tako malo prijateljev, vsled česar je treba, da se vsaj mi sami med seboj podpiramo.

Pomirjenje duhov.

Praga, 28. nov. 1920.

Ulica se je pomirila in — parlament tudi. Nihče od razumnih ljudi in politikov ni odobral bočeta ulice, mnienja so bila različna, le v razlagah vzrokov, ki so napotili njo, da je brutalno namerila v stvari, glede katerih bi bila morala odločiti edino vladno po ustavnih predpisih. Pravim: nihče ni odobral nastopa ulice, vendar je pa ta nastop rodil dobre posledice: iztreženje. Parlamentarci so prišli do preinčanja, da tako ne sme iti dalje. Nemci, vsi razumni izmed njih, so izprevideli, da se bo treba postaviti na tla Češkoslovaške države in da bo treba najti možnost sodelovanja s Čehi. Posebno razveseljuje obrat le v tem oziru v stranki nemških agrarcev, kojih voditelj je v parlamentu naravnost briljantno nastopal za sporazum. Kakor hitro prevlada v gospodarsko merodajnih nemških strankah spravično oziroma lokalno stališče, potem bodo tudi kričali hitro osamljeni ker gotovo je, da nemško ljudstvo samo ne bo nastopalo proti državi.

Na češki strani so pa zadnji dogodki rodili spoznanje, da je treba skupnega nastopa strank da se omogoči redno državno življenje. Dosedanja uradniška vlada ne bo trajala dolgo na vse krinke se dela na to, da se sestavi koalicijska vlada in kot novi premier se imenuje agrarce

601. tniča koroškega trpina.

Danes je minulo 60 let, odkar se je rodil v Mostah na Brdu v Zilski dolini bivši deželni in državni koroški slovenski poslanec Franc Grafenauer.

Grafenauer je tisti prikazen v zgodovini koroških Slovencev. Njegov oče je bil vratar in oreljar. Po dokončani nemški dvorazredni ljudski šoli se je tudi današnji ljubitelj posvetil očerovemu poklicu na domu.

V svoji mladosti je bil s'ino marljiv samouk. Bral je pridno nemške in slovenske knjige, zlasti dela gospodarske in politične vsebine. Še ne 28 let star je bil v preiskavi radi veleizdale. Ovdadli so ga, da je razširal politični list »Parlamentar«, ki se je potegoval za pravice Slovanov v Avstriji. Tri mesece je predsedel v leči. Pozneje leta 1897., so ga Koroški sami izbrali za svojega zastopnika v koroškem deželnem zboru, kjer je do razsula Avstrije zastopal pravice in koristi koroških Slovencev. L. 1907. so ga koroški Slovenci poslali v državni zbor. Ravnotako l. 1911. Neustrašno je nastopal v drž. zboru proti krivičnemu nemškemu sistemu, ki je tedaj vladal zlasti v Koroški.

Svehla. Odločitev glede tega vprašanja nade na zborovanju soc. demokratske stranke, ki se pravkar vrši.

Uradniška vlada bo rodila mnogo dobrih sadov. Predvsem bo sedaj trdno dozorelo prepričanje, da ne gre, da bi bili ministri kot zanašalci ljudje, ki ne znajo družega kot na ljudskih shodih vrmeti. Dozorelo je prepričanje da je treba, da je minister vsaj v najvažnejših resortih strokovnjak. V tem oziru bo zmagalo stališče prezidenta Masaryka, ki je že zdavnaj v mirnih časih povdarjal potrebo strokovnosti v politiki.

To svoje stališče, prezident zelo odlično brani. Kakor je znano, je minister financ dr. Engliš oddal demisijsko, ker je skupščina sprejela glede izrednih prispevkov državnim nameščencem predlog, ki je križal načrte ministra financ. Prezident pa njegove demisijske ni hotel vzeti na znanje, povdarjaloc njegove zasluge za ravnotežje v proračunu in njegove zmožnosti. Ostro je podčrtal stavek, da se od smeri dr. Engliša ne sme nihče odstraniti. Dr. Engliš ostane tedaj še nadalje v ministstvu.

Druzo, kar bo zelo blazodejno uplivalo na pomirjenje duhov na Češkem, je odločno izrečeno stališče sedanjega vojnega ministra generala Husaka glede vojne pravice volakov v prezenčni službi. Minister civilist-politik se bo skušal volakom kot volikom in strankarjem laskati. Ne tako general. Ta je povedal, da smatra volilno pravico volakov v prezenčni službi za razkrajaloc element. Volak naj bo volak, ne politiker. Da se na ne smatra volaka v češki armadi za stroj, to sem na že zadnjič enkrat pokazal, ko sem poudaril, kako je preskrbljeno za prosvetno delo v armadi, ki naj bo po prezidentovih besedah nadaljevala ljudske šole. Dr. P.-a.

Češki socialisti za II. internacijo.

Praga, 30. nov.

Strankino zborovanje češkoslovaške socialne demokracije se je izjavilo za drugo internacijo. Tozadevno mesto je resolucije strankinega zborovanja se izjavi: Češkoslovaška socialna demokratska delavska stranka se more udeleževati le ene internacionale, ki priznava neno samostojnost in svobodo delovanja in ki s svojimi statuti jamči za trajno zmago socializma poim ustanovitve socialistične republike v soorazumu z ostalimi republikanskimi državami. Radi tega naj se družba socialistična internacionala tako presoduje da bo popolnoma odgovarjala zahtevam časa in celokunneva socialističnega delavstva. Strankino zborovanje je sklenilo, da se bo stranka v informativne svrhe udeležila po svojem zastopniku švicarske konference oih organizacij, ki ne pripadajo niti drugi niti tretji internacionali.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK, KI POROČA STVARNO IN NEPRISTRANSKO, JE »JUGOSLAVIJA«.

Leta 1916., meseca februarja, so ga kot državni nevarnega človeka aretirali zaprli in obsodili na pet let težke ječe, češ, da je delal, da bodo Rusi v vojni zmagali. Zapr je bil 18 mesecev v leči v Müllersdorfu. Šele leta 1917. je bil deležen amnestije, ki ga je onprostila ječe. Toda v državni zbor ga niso pustili več. Tako so se za v zadnjem trenutku iznebili kot žive priče zatiranih koroških Slovencev. Po razsulu Avstrije je bil izvoljen za delegata koroških Slovencev v začasno narodno predstavništvo. Svoj dom je moral zapustiti že meseca januarja leta 1919., ker so Nemci razpisali visoko nagrado na njegovo glavo. Grafenauer doma ni bil več življenja varen. Zbežal je čez gore v svojo novo domovino, v Jugoslavijo.

Grafenauer je na neštetihih ljudskih shodih in taborih bodril svoje ožje rojake k narodni zavesti in politični prebujenosti. Opravil je skoro 30 let častno narodno delo na Koroškem. Nasprotniki Nemci so ga zato hudo in srdito sovražili, a obenem tudi spoštovali kot moža poštenjaka in značaja. Ponudili so mu visoke časti denar in udobno življenje, ako nrestiti v nemškutarski tabor. Grafenauer pa je ostal čist značil in neustrašen borec za pravice svojega naroda.

Hohenzollernska debata v pruskem deželnem zboru.

Berlin, 1. decembra.

Na današnji seji pruskega deželnecega zbora je predlagal socialdemokratski poslanec Heilmann, da naj vlada zakonitno otem odredi, da se nakaže premoženje Hohenzollerncev brez odškodnine republiki Pruski. Predlagal je tudi naredba, v kateri bi se uredila renta Hohenzollernski hiši po posebnem zakonu. Po njegovem govoru je nastalo velikansko razburjenje in volite. Nemško-nacionalni in socialni demokrati so imeli razburjene govore. Podpredsednik skupščine je dal nemško-nacionalnemu govorniku ukor. Z leve strani je priletela napadna krogla, nakar je podpredsednik prekinil sejo za deset minut in je izjavil, ko se je seja zopet pričela da mu ni mogoče dovoli obsoditi tega, kar se je zgodilo. Poslanec Hoffmann (neodvisna socialna - demokratska stranka Nemčije) predlaga, naj se nemška ljudska stranka odkloni soreditve predloga. Neodvisni poslanci Ludvig ugotovi da so Hohenzollernci že dobili svojih 52 milijonov in da po porobitvi ne morejo zahtevati ničesar več razen, če bi se nahajali v potrebi. Končno se predlog poslance Heilmanna odkloni. Nato je bil v končnem glasovanju soredit zakon pruske ustave.

Naša narodna obramba.

Naš narod je doživel v kratki dobi dva tako strahovita poraza: karkršnih naša zgodovina soloh ne pozna. Veliki del naše narodnosti so zaslužili dvema krutima tucema.

Dopodki zadnjih dni so nas poučili, da se ne smemo na nikogar zanašati, da ne smemo od nobene strani pričakovati pomoči in rešitve. Zaprati moramo le v lastno silo. Za to pa je treba organiziranega odpora celokunneva naroda, treba je celokunne nesebične domovinske ljubezni in iz te izvirajoče požrtvovalnosti.

Sredi naših volilnih borb so bili klici k složnosti zaman, toda po volitvah mora biti naša prva skrb, da se dovolovimo o organiziranem odporu, o kreki in enotni narodni obrambi.

Imamo več obrambnih društev. Nekatera teh imajo hvalevredno zgodovino in velike zasluge za ohranitev naše narodnosti n. dr. Družba sv. Cirila in Metoda. Druža so si nadela leno nalogo a so takoi po ustanovitvi zasloila n. dr. »Branihore«. »Naša Straža«. Zopet druga so še nova ter se dosedaj še niso mogla popolnoma razmahniti (Jugoslovenska Matica, »Gospodarski zvon«).

Grafenauer je markantna oseba v zgodovini narodnecega koroških Slovencev. Kot sin naroda je ostal zvest svojemu narodu. Že leta 1888. je moral v ječo, ker je govil v svojem srcu skrivno misel, da se moralo avstrijski Jugoslovani osvoboditi. To je dočkal doživel, ko je minulo ravno 30 let po njegovem veleizdajniškem procesu, a njegova nalvečja želja se ni izpolnila. Preleha slovenska Zila kjer stoji njegov preljubi dom, je ostala v nemški sužnosti.

Grafenauer je izgubil vse: edinega sina, drago domačijo in prelepo slovensko koroško deželo. Velika je njegova bol in žalost in nelzerna je njegova nesreča. Izraznil je kelih orenkeza trpljenja za svoj narod do dna, ne da bi mogel ta narod odrešiti. Samega sebe je položil na oltar domovini a žrtve je bila premalina, narod ga še ni umel.

Dragi naš France! Svoj »visoki raj« v Zilski dolini si po sočutju blavega mecenja zamenjal s podobo rala v bleiskem kotu. Kakor Črtomir si se sam branil z malim trnom. Bodi nverien, da ne zastoni! Pride dan svabode tudi za tvojo prekrasno Zilo in s temi iskrenimi voščili obhajamo vsi Slovenci tvojo 60letnico pregnani iz ožje očetnave Koroške v veliko in široko domovino Jugoslavijo. Rož.

Ako nam je sploh kje treba sloge in enotnosti, je to prvi in glavni pogoj pri naši narodni obrambi. V tem vprašanju moramo biti vsi Slovenci »centralisti«. Ali bi ne kazalo vsa ta društva sploiti v eno obrambno organizacijo z odseki? Ozreimo si jih po vrsti.

Družba sv. Cirila in Metoda je po svojih pravilih šolska družba. Danes je nieno delovante omejeno menda le še na Trst. Vprašanje pa je, ali bodo Italijani in Nemci sploh dovolili zasebni družbi z rzevanje narodnega šolstva na njihovem ozemlju. Ako bi bila pogodba z Italijo kolikolal pravična, morala bi imeti jasne določbe tudi v tem oziru. Tu je države, ki so nam ugrabile toliko rojakov, bi se morale pogodeno orisiliti, da bi tim državele narodno šolstvo. — »Branihore« in »Straža« imata skoraj isto nalogo t. i. gospodarsko reševanje v ovojženih pokrajinah. »Branihore« je takol po ustanovitvi zaspal. Odbor naj se pozove, da naj ali društvo ožiži ali na naj likvidira ter izroči premoženje delavnemu društvu. O delovanju »Straže« ne pride dosti v javnost.

Jugoslovenska Matica ima gotovo lep program, toda atena ustanovitev ni prišla v pravem času, oziroma je izledala nekako uradno. Vsled tega in pa po zastugi tainih rovariev se je razkričalo med ametskimi ljudstvom, da je društvo za — volsko. Druzi — a celo razumniki — smatrajo J. M. za nekako pokrajinsko društvo Primorske kakor je »Gospodarski zvon« specifično društvo za Koroško, ali kakor se na eni strani razkričava Ciril-Metodova družba za »liberalno«, »Straža« pa za strankarsko »klerikalno« društvo.

Vse te predsodke in pomisleke bi ovredli, ako si ves slovenski narod ustanovi enotno obrambno društvo, v katero se naj spoili vsa obstoječa društva. Vsako politično strankarstvo se mora a priori izključiti. V skupnem društvu naj se osnujele podobseki za šolstvo, prosveto, narodno gospodarstvo ter specialni podobdori za obrambo proti Nemcem in Italijanom, pa tudi proti notranjim narodnim in državnim rovariem. Delovni program za skupno obrambo naj se uredi po načelih iz pravih obstoječih društev. Pri tem da naj se ne pozabi cho: brez acilnih organizatoriev ne bo uspevalo nobeno društvo, naši ima še tako lepe programe. S samo reklamo iz društvene pisarne se bore malo doseže.

Organizatorji naše obrambe na bi ne smeli biti zroili agentie za zbiranje prispevkov, temveč zakoniki naroda in vlade. Neki se je bila že sprožila zahteva naj bi se vladi pridelihi eksperti za izreublene pokrajine. To bi lahko bile ene in iste osebe.

Načeli smo o tem vprašanju o enotni narodni obrambi. Merodajni

krogi naj bi o tem razmišljali in čimpreje začeli delati.

Slike iz Podjunske doline.

Pliberk, 28. nov. 1920.

Odkar je prevzela avstrijska oblast upravo, je slovensko ljudstvo izpostavljeno šikanam in nasilistvom, ki se bač ne strinjajo z zakoni »svobodne republike«. Oblasti uveljavljajo princip: »Če udariš nastirja, se razzubi čreda.« Začeli so preganjati zavedne Slovence, med njimi zlasti inteligenco.

Tako je oročništvo brez poudara aretiralo živnozdravnika Antona Močilnika v Pliberku, ter ga vodilo od urada do urada. Šele na intervencijo plebiscitne komisije je dobil Močilnik zopet svojo prostost. Pozneje pa je pliberska občina izenala živnozdravnika iz občine, češ da je državi nevaren. Le v svoji domači občini v Libuach se sme prosto gibati. Gost. M. Grobelnik v Libuach so dali 14 dni hišnega zapore brez poudara. — K nadučitelju Hecreletu v Vojvrah je prišel znani vodja nemške propagande učitelj Messner ter zahteval takojšno izraznitve šole in stanovanja — Posestniku V. Močilniku iz Stronje vasi je hotel gostničar Nemec iz Pliberka plačati kupljeno kravo z bankovci po 1. 2 in 10 kron. Ker Močilnik krave ni hotel dati, mu lo je orožništvo odvzelo. L. z veliko težavo se mu kasneje posrečilo, da so mu jo tudi plačali. — Koncipista A. Svetino, ki je rolen v Pliberku in tim pristolen so takol iztirali z avstrijskega ozemlja, ko se je prikazal v Pliberku. — Tako se je zgodilo tudi uradnikom okrajnega elavarstva J. Mihačem, doma z Blara pri Pliberku, in bivšim gerentom J. Rožmanom ter nadučiteljem Kovačičem iz St. Primoža. Oblasti se prav nič ne ozirajo na to, če je oseba avstrijski državlian ali ne. Kdor tim ni po volji, ga iztirajo oreko mete. Iztiranim noberejo često tudi denar. Nečuvno je zlasti to, da zamenjavajo bankovce po 1. 2 in 10 kron al pari, kronsko-dinarske pa za polovično vrednost. Po trgovinah, ki so večinoma nemškutarske, kratkoma lo svoje območno kurz in plačajo, kolikor jim drago.

Ljudstvo na molči, ker si ne zna pomagati. Odrezano je popolnoma od svojih bratov. Slovenskih časopisov ne dohiva več, ker jih pošta neče dostavljati. Po uradih ne razumejo več slovenski. Naše žuane, gerente in šolske načelnike krajnih šolskih svetov so zamenjali z najbujšimi nasprotniki našega rodu. Tako so predani koroški Slovenci na milost in nemilost strašnim nasiljem, katerim morajo prelatisti podleči, ako ne pride v dolednem času rešitev izpod krutega tarna.

Razna poročila.

Amerika in vprašanje mira z Nemčijo.

Bazel, 30. nov. (izvirno poročilo.) Ameriški senat se na svojih sejah v decembru ne bo bavil z vprašanjem mira z Nemčijo, ker bi Wilson takol vložil veto. O mirovni resoluciji bodo razpravljali takol na prvi seji meseca marca, torej takol, ko prevzame Harding predsedstvo.

Mizerija v Avstriji.

Dunaj, 30. novembra. (izvirno poročilo.) Cene življenjskih potrebščin se bodo v kratkem zelo podražile, in sicer vsled zahtev delavcev, zlasti kovinskih, da se povišajo plače. Te zahteve so sicer opravljene, ker so se cene vseh predmetov v zadnjem času nepričakovano podražile.

Nameščenci skoraj vseh obratov zahtevajo povišanje plač. Dunaj stoji vsled tega pred katastrofo. Na Dunaju je draginja v zadnjem tednu tako narasla, da je vsak nakup skoraj postal nemogoč.

Konopliste zaplenjeno.

Praga, 30. novembra. (izvirno poročilo.) Kakor javljajo večerni listi, je ministrski svet sklenil zaplenbo posestva konopist, ki je bilo last nadvojvode Franca Ferdinanda. Posestvo preide s tem v last republike.

Charles Infroit umrl.

Pariz, 30. novembra. (izvirno poročilo.) Vodja laboratorija »Radiographie« Charles Infroit je večeraj umrl.

Gospodarstvo.

Uvoz luksuznega blaga. Vsled narodne jugoslovenskega generalnega carinskega ravnanstvestva, št. 75.457 od 19. nov. t. l. se ukimaje prepoved uvoza za luksuzno blago. Torej se odslej dalje morelo vse vrste blaga uvoziti v Jugoslavijo brez specialnega uvoznega dovoljenja. Luksuzno blago pa se je z zakonom od 6. nov. t. l. št. 247 (obrotni poslovni davci) obtežilo s posebno 10% doliado, ki se vplača pri zacarinjenju. Opozorja se na to, da se ta doliada pobere še izven 100% uvoznocarinske doliade, ki je bila doliadena z istim zakonom, in ki velja za vse blago.

Nabava finega duhana. Uprava državnih monopolov je sklenila nabaviti iz inozemstva 70 tisoč kg finega duhana »Smirna« za mešanje.

Dobava premoga iz pečiških premogovnikov. Ministrstvo prometa je odposlalo g. Zarka Zavodila, višjega inženerja pri ministstvu prometa, kot delegata k konferencam avstrijske sekale repa-

cijske komisije, na katerih se bo obravnavalo vprašanje dobave premoga iz pečurkih rudnikov. G. Zavodil ima nalogo, da gleda na to, da se čim večja količina premoga oddeli naši državi, posebno radi prometa v Bački in Banatu, ker ste ti dve pokrajini navezani izključno na premog iz pečurkih rudnikov.

Svet zveze narodov za vpostavitve samostojnega komiteja za finančne in gospodarske zadeve. Da bi se omogočilo članom zveze narodov izvrševanje ukrepov gospodarskega in finančnega značaja, katere morajo člani zveze narodov izvrševati na podlagi pogodbe, se ustanovi gospodarska in finančna organizacija. Svet zveze narodov bo tokom leta 1921 sklical prvo gospodarsko in finančno konferenco, ki so v prvi vrsti imela na dnevnem redu vpostavitve samostojnega komiteja za finančne in gospodarske zadeve.

M. Zévac:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman.
(Dalle.)

Leonora je krenila v svojo spalnico, iz spalnice v toaletno sobo in odondot po skrivnih stopnicah, ki jih ni poznal nihče razen nje. Dospela sta na majhno dvorišče, ki je merilo komaj tri širine širine: visok zid ga je ločil od sosednjih dvorišč. Tu je bilo dvoje vrat: ena, železna in nizka, ki jih ni odpiral nihče, sodeč po nakopičenih rti in prahu, so držala v stransko ulico, ki je tekla mimo dvorca. Tudi te hodila Leonora, kadar je hotela skrivati od doma. Druge vrata, lesena in črvena, so zaklenjena podzemlje v tem delu stavbe: držala so na stonice, ki so vodile v tesno klet. Raznotero staro, polutruhlo pohištvo je bilo nakopičeno v tem prostoru: nihče ni zahaal vanj, zakaj klet ni držala nikamor. V to klet je krenila markiza s svojo spremljevalko.

Med stoli, polomljenimi naslanjači in strohnimi mizami je bila nekakšna nlica, kakor bi to bilo ustvarilo naključje. Po nji je dospela Leonora k prostornim omari ter jo odprla nastezal, rekoč:

»Evo nama poti. Nadenite si krtno, madame: ne smeo vas spoznati.«

Kraljica je ubogala, ter si molče pripela svojo rdečo krtno. Tedaj je Leonora odrinila v omari zadnjo steno. Pokazala se je odprtina, komaj dovolj široka za enega človeka: držala je na ozke, višavaste stonice. Leonora je prišla kraljico za roko, ter jo potegnila s seboj. Stopili sta v temo. Marija de Medicis je trepetala:

bala se je. Leonora ni videla več toda čutila je ledeni prijem njene desnice na svojem zapestju. In zdajci ji je udarila v oči slabotna luč. Marija de Medicis se je zagledala v prostoru, ki je tvoril nekakšno prednjo. Markiza jo je trdo pogledala in vprašala:

»Ali ste odločeni?»

»Da!« je odgovorila kraljica brez otavljavanja.

»Pomnite, madame: samo krona na glava sme izreči povelje.«

»Da!« je rekla Marija s prepričanim glasom. »To pomeni, da so zvezde izbrale mene, ki sem kraljica!«

»Se li dobro spominjate besed, ki jih morate izpregovoriti?»

»Pomnim jih dobro,« je dejala kraljica. »Pripravljena sem!«

Ustnice Leonore Galicaj je preletel smehljat zmagoslavja in ponosa. Bila je umnela od zvezd: našla je smrt za Gizelo in Capestanga, ne da bi bilo treba pomaganja človeških rok!

Ženski sta krenili v neveliko sobano, kjer je žalostno dozorevalo dvoje voščeničev. Bila je skrbno tlakovana ter opremljena s preprosto posteljo majhno mizico in udobnim naslanjačem. Ta prostor je imel troje vrat. Skozi prva sta bili vstopili, druga so bila na levi, tretja v ozadiju. V naslanjaču je sedel človek, ki je planil na noze, kakor hitro je zagledal Leonoro. Bil je Nublec Belfagor.

Treba je omeniti, da sta markiza in Belfagor edina poznala kleti v tem kraljevem dvorcu. Nadomno so bile napravljene že ob zaradih starodavnega poslonja. Slučaj jih je odkril Leonori ona lič je dala skrivati preurediti za svoje namene. Nikoli ni rekla živi duši besedice o tej naidbi. Čeprav se je bila gotovo že kdaj uobalila: nihče ni vedel za te kleti v katerih je hranilo stoletno kamenje skrivnosti njene politike in njenih krutih osvet.

Ne meneč se za Belfagorja, je stopila markiza k levim vratom in odprla majhno linico.

»Poglejte!« je velela kraljici.

Marija de Medicis je pristopila in zagledala v spodnjo opremljeni sobi Gizelo Angoulémsko. Mladenka je bila zaspala v svojem naslanjaču, bodisi od trudnosti, bodisi od zmučenosti duha. Bila je bleda in shušana, toda obraz je izražal še vedno vso neukrotost njene nemirnega značaja.

Kraljica je stala pri linici dobrih minut in željno motrila ta deklinski cvet. Primerjala ga nemara s svojo lastno velelepoto — zakaj mahoma se je odmeknila in z mrljim grevom pogledala v stran. Leonora se je nasmehnila, kakor bi bila čaka la njene kretnje: nato se je obrnila k Belfagorju.

»Dolčas ti je, kat?« je dejala skoro veselo. »Potrpi, kmalu bo končano. Vidiš to gospo? Prišla je, da ti ukaže nekaj. Ubogaj to kakor mene samo.«

Nublec se je globoko priklonil kraljici ter noložil roko na srce.

»Kaj dela letnik?« je povzela Leonora.

»Krotak te kakor lažne.«

»Tedaj je nil?«

»Da, ura bo že tega. Lahko bi ga peljali v klavirico, ne da bi opazil.«

Markiza se je obrnila k Mariji de Medicis ter dejala:

»Čas je...«

»Belfagor,« je rekla kraljica, »ali me boš ubogal karkoli ti zapovem?«

Nublec se je zlovesče zarežal in odgovoril z zamolklim glasom:

»Bom, ker je volja moje gospel.«

Marija de Medicis se je naglo pokrnžala: nato je izpregovorila, kakor bi ponavljala naučeno lekcijo:

»Poslušaj me, Belfagor! Vzeml letnika to je, viteza Capestanga, dokler se vpliva nani pijača, katero je zavžil. Prikleni ga na pločo. In spusti ga dol!«

Črnc je zastokal od groze. Kraljica pa je nadaljevala:

»Kadar bo mrtev, ga zanesi na njegovo posteljo. Nato poldi po tencio, to je, po Gizelo Angoulémsko, in jo pelji k niemu, ne da bi ji storil kaj zalega. Pusti jo samo z mrljem in zakleni vrata za seboj.«

Nublec je težko dihal. Toda sklonil se je in zamrmral:

»Tako se zgodi!«

Leonora ga je pogledala malodane prijazno ter mu noložila roko na komolec, rekoč:

»Se dve uri, in rešen boš, vrli moj. Nagrada, katero sem ti namenila za te naporne tedne, bo takšna, da ti ne bo treba služiti nikomur več.«

Črnc je zmalal z glavo. Nekaj obupnega se je zasvetilo v njegovih očeh.

»Nagrade ki si je želim, je samo ena,« je odgovoril hrinavo. »A dati mi le ne morete niti vi, gospa, niti kdo drne na svetu.«

»Kdo ve?« je zatevnila markiza z očiščanim smehljajem.

In preden se je osvestil Nublec no tedi čudni besedi, je prišla Leonora Galicaj kraljico pod nazduho ter jo odvedla s seboj. Obe sta mu izginili izpred oči.

(Dalle prih.)

Mali oglasi.**Proda se:**

LOVSKA PUSKA IN REPETIRPISTOLA z opremo po ceni na prodaj. Vprašanja pod »S. N.« na upr. »Jugoslavije« v Ljubljani. 2369

ORODJE ZA KNJIGOVEZE.

Dve stiskalnici z vsemi pripadajočimi deli. En obliž z dvema nožema. Ena šivalna miza s tremi ključicami. Vse se malo rabljeno. Cena zmerna. Vprašaj in izve se v upravi »Jugoslavije«. 2369

REGISTRIRNA BLAGAJNA

v popolnoma dobrem stanju se proda. Ogleda se pri tvrdki Lud. Dolenc, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8. 2371

DVE HIŠI Z VRTOM

in gostilno v predmestju se prodasta. Na slovo pove uprava »Jugoslavije«. 2356

VEČ DVONADSTROPNIH HIŠ

blisnega davka in občinskih doklad prostih, pripravne za gostilno in pekarno, potem več lepih vozov s streho in brez strehe za enega ali dva konja proda v Mariboru Smetanova ul. 59 Jos. Nekrep. 2327

Kupi se:**POZOR FOTOGRAFI AMATERJI!**

Stare neoprabne negative kupuje atelje Bešter, Aleksandrova c. 2340

Službe:**STROJNIK**

in elektromehanik iz zasedenega ozemlja išče službe. Ponudbe na naslov Slovenska čista št. 284, Ljubljana VII. 2364

GOSPODIČNE IN DEKLICE.

kotere se žele učiti čipkarskega klekanja, se prosijo, da se zglasijo — vsak dan lahko — od 3. ure popoldne naprej v Gradicku št. 11/11, desno. 2372

Kupi se dobro ohranjena

oprava za trgovino

in specijalnim in galanterijskim blagom ter manufakturam, daje registrirna in izlozila mala blagajna in telefonske. Posrednik »Ceno« na anononno ekspedicio Al. Metelich, Ljubljana, Kongresni trg 8. 2048

Ved vagonov in suhih

bukovih drv

franko Ljubljana se odda takoj. Naročila se sprejemajo Ahacelja cesta 10, trgovina z drvmi, Trnavajska postaja Sv. Petra cerkev.

Zlatar in juvelir

ALOJZIJ FUCHS, Sehnburgova ulica 6.

priporoča svojo veliko zalogo juvelov, zlatnine in srebrnine.

Vsa popravila in nova dela se izvršujejo v lastni delavnici točno in solidno.

Oblast. konces. informacijski zavod

Drago Beseljak

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

dobavlja vse kreditne in

privatne informacije v tu-

in inozemstvu. V abone-

mentu ter posamezno ce-

ne zmerno.

„Vera“

roman O. Waldowa

je izšel v knjigi in stane

broširan 20 K, vezan 26 K

v platno vezan 32 K.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov, igel, modnih stvari, vezanin, finih žlic, rincev za čevlje, zapon, toaletnih stvari, čevljarjskih potrebščin in orodja itd. — Za obilen obisk se priporoča tvrdka

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Najnižje cene na drobno in na debelo!

Okraski za božično drevo

Božične in novoletne razglednice. Svilen in krep papir vse barve, rožnate, svetle, modre, rdeče, zelene, vijolične, rumene, tablice, ravnila, poske, držala, plovci, ludige in uradni papir. Plemen papir v mapah, v kaselah, lukens in navadne 100 100. Kredo, pečatni voski la, črnilo, žico za rože, trgovske in odjemalne knjige, risalni papir in vankovrstni zvezki.

Cigaretni papir: Abadie, Golub in Altense. Strošnice št. 2 in 3.

Razpoložljiva na debelo

Uranus-Papirnica, Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje hitro, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Naročila sprejema tudi upravništvo »Jugoslavije« v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Fižol, suhe gobe, laneno seme

kupuje tvrdka z deželimi in gospodarskimi pridelki KMET & Komp., Ljubljana, Gospodarska c. 8.

Najlepše in najcenejše darilo za Miklavža**Moj zverinjak**

knjižica našim mladi za zavo in pouk s 45 slikami in k tem spada čim besedilom.

Cena 20 kron.

Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8,

v Zvezni tiskarni, Stari trg 19.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Marijin trg št. 8, Wolfova ulica št. 1.

Podružnica v Murski Soboti. Brzojavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Sprejema

hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4 1/2 %

Bistih brez odbitke. — Izvenljubljanski vlagatelji doka poštne potežnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poročstvo, vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Naznanilo!

Centenim trgovcem in odjemalcem vladno naznanjam, da mi je zopet došla večja množina sukanca, bombaža, žiste Stepavile, v vseh barvah, rokavic ter okrasov za božična drevesca.

Se priporoča

O. Čertalič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Papir in pisalne potreščine.

Knjižarne in papirnice: Papir vseh vrst, pisalni in risalni, konfekcionadni. Vse pisalne in risalne potreščine. Trgovske knjige. Špirografarate in valjarje. Trakovi za pisalne stroje. Zadočnica.

Tiskarne in knjigoveznice: Tiskovni in časopisni papir. Siva lepenka. Zica za vezenje knjig. Knjigoveško platno. Marmornati in šagreni papir. Tiskarske barve. Masa za valjarje.

Trgovci in prodajalci: Papirne vrečice. Strošnice za cigarete ter papirski Abadie in Jacobi. Smirgl- stekleni- Crep- svileni- Tafet- papir.

NUDI: za najnižje dnevne cene in točni postrežbi

JADRAN veletrgovina papirja in pisal. materiala

DANE SINGER I DRUG, Zagreb, Frankopanska ul. 8.

Čitajte! Razširjajte! Naročajte!

Narodna knjižnica:

1.—8. enopis: Val. Vodnika izbr. spisi broš. K 4.—

9.—12. Gandemus 10.—

13.—16. Gadje gnezdo 12.—

17.—20. Bele noči 12.—

21.—24. vez. 16.—

25.—28. vez. 12.—

29.—32. vez. 16.—

33.—36. vez. 16.—

37.—40. vez. 16.—

41.—44. vez. 16.—

Knjige založbe „ZVEZNE TISKARNE“ v Ljubljani, Marijin trg 8.

Propagandne brošure:

Koroška K 4.—

Poglavje o stari demokraciji 2.—

Naša lustra 1.—

Problemi malega naroda 2.—

Jugoslovanska žena za narodovo svobodo 2.—

Založba:

Iv. Albrecht: Slutnje broš. K 8.—

vez. 10.—

vez. 10.—

vez. 10.—

J. Glaser: Pohorske poti broš. K 8.—

vez. 10.—

Dr. I. Lah: Dore 10.—

M. Pugelj: Mimo ciljev 10.—

Cvetko Golar: Kmečke povesti 10.—

Anton Pesek: Slepja ljubezen 3.—

Marica Komarova: Šopek samotarke broš. 8.—

vez. 10.—

Kurentov album broš. 5.—

vez. 10.—

vez. 10.—

Čitajte! Razširjajte! Naročajte!

Rastlinstvo naših Alp broš. K 12.—

Janez Ev. Stuhar: Slovenska narodna 15.—

mladina in njene naloge 20.—

Alojz Mencinger: Nauk o serviranju 10.—

Azov in Tefli: Humoreske 10.—

Zbirka rudarskih in fužinarskih izrazov 2.—

Razkrinkani Habsburžani 10.—

Iz devete dežele, predpustna burka 1.—